

VLAAMSE OVERHEID

Onderwijs en Vorming

[C – 2020/21087]

28 FEBRUARI 2020. — Ministerieel besluit tot wijziging van de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 tot erkenning van de beroepskwalificatie matroos binnenscheepvaart

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, artikel 13/1, ingevoegd bij het decreet van 17 juni 2016;

- het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van beroepskwalificaties en inzake de erkenning van onderwijskwalificaties voor het secundair onderwijs, artikel 15/2, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 2017.

Vormvereiste

De volgende vormvereiste is vervuld:

- het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen heeft advies gegeven op 12 september 2019.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op het volgende motief:

- De wijzigingen in de geactualiseerde beroepskwalificaties zijn van technische aard.

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW EN DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND BESLUITEN:

Enig artikel. De bijlage bij besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 tot erkenning van de beroepskwalificatie matroos binnenscheepvaart wordt vervangen door de bijlage die bij dit besluit is gevoegd.

Brussel, 28 februari 2020.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,
H. CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,
B. WEYTS

Bijlage bij het ministerieel besluit tot wijziging van de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 tot erkenning van de beroepskwalificatie matroos binnenscheepvaart

Bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 tot erkenning van de beroepskwalificatie matroos binnenscheepvaart

Bijlage. Beschrijving van de beroepskwalificatie van matroos binnenscheepvaart (BK-0272-3)

1. GLOBAAL

1.1. Titel

Matroos binnenscheepvaart

1.2. Definitie

De matroos binnenscheepvaart ondersteunt de schipper binnenscheepvaart bij alle operationele taken conform de regelgeving teneinde het schip veilig operationeel te houden.

1.3. Niveau (VKS en EQF)

3

1.4. Jaar van erkenning versie 3, 2020

2. COMPETENTIES

2.1. Opsomming competenties

Competentie 1:

Werkt in teamverband

- Communiceert efficiënt met alle actoren (schipper, collega's, bemanningsleden, ...)
- Wisselt informatie uit met collega's en andere actoren
- Rapporteert aan de leidinggevende indien nodig
- Werkt efficiënt samen
- Volgt aanwijzingen van de schipper op
- Handelt volgens inzicht in de eigen organisatie van zijn werk(plek)
- Past zich aan de reglementering aan en zet zich in om de orde en tucht aan boord te vrijwaren

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van communicatieve en sociale vaardigheden
- Basiskennis van scheepvaartterminologie in Engels, Frans en Duits (riverspeak: beheerst de kennis van dagelijkse onderwerpen en specifiek woordgebruik en terminologie gebruikt in de scheepvaart in Engels, Duits en Frans)

Competentie 2:

Handelt volgens de professionele gedragscode

- Respecteert de omgangsvormen
- Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen
- Handelt volgens de professionele, reglementaire(gedrags)code
- Past zijn/haar kledij aan conform de taakuitvoering
- Meldt risico's en calamiteiten aan de schipper

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van de professionele reglementaire (gedrags)code
- Basiskennis van communicatieve en sociale vaardigheden

Competentie 3:

Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn

- Werkt ergonomisch
- Werkt economisch
- Werkt ecologisch
- Past de veiligheids- en milieuvoorschriften toe
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Meldt problemen aan de schipper
- Leert nieuwe opgelegde technieken en past ze toe
- Past de van toepassing zijnde kwaliteitsnormen toe

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van binnenscheepvaartreglementering
- Basiskennis van vaarregels
- Basiskennis van signalisatie
- Basiskennis van kostenbewust omgaan met materialen en infrastructuur
- Kennis van types van schepen
- Kennis van functies van bemanning
- Kennis van veiligheidsregels voor de binnenscheepvaart
- Kennis van veiligheidsprocedures en -regels
- Kennis van maritieme veiligheidsniveaus
- Kennis van basisveiligheid (basic safety): kennis van sociale verantwoordelijkheden, kennis van brandpreventie en brandbestrijding, kennis van EHBO, kennis van persoonlijke overlevingstechnieken, kennis van persoonlijke veiligheid, samenwerken in nood en gebruik reddingsvlot, kennis van milieuverontreiniging
- Kennis van preventiemaatregelen en arbeidsongevallen
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van ergonomie in de scheepvaart (ergonomische hef- en tiltechnieken, ...)

Competentie 4:

Sorteert en stockeert afvalstoffen

- Sorteert afval en ladingsresten en voert het af volgens de voorschriften
- Stockeert gevaarlijke en ontvlambare producten volgens de voorschriften
- Recupereert materialen
- Verzamelt gerecupereerde vloeistoffen

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van CDNI (Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de rijn- en binnenvaart)
- Kennis van veiligheidsregels voor gevaarlijke producten

Competentie 5:

Voert handelingen uit ter assistentie voor het vastmaken van schepen, (aan- en afmeren,...) en bereidt deze voor volgens procedures en/of in opdracht van de schipper

- Stemt de techniek van het af- of aanmeren af op de opdracht van de schipper
- Bereidt de uitrusting van het schip voor, op aan- afmeren
- Houdt rekening met externe factoren (waterstand, getijden, breedte van rivieren en sluizen,...)
- Hanteert bij het aan-en afmeren trossen, meerlijnen,...
- Voert handelingen uit aan de hand van vastgelegde procedures voor het vastmaken en losmaken van te slepen of assisteren vaartuigen
- Fungeert als look-out voor de schipper bij het uitvoeren van de manoeuvres
- Communiqueert met de schipper voor het aan- en afmeren
- Communiqueert met de wal in opdracht van de schipper

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van vaarregels
- Basiskennis van nautische hulpmiddelen
- Basiskennis van navigatiemiddelen en navigatietechnieken
- Basiskennis van technieken voor het manoeuvreren en besturen van een rivierschip
- Basiskennis van manoeuvres bij het passeren van kunstwerken, navigeren dicht bij andere schepen, aan- en afmeren,...
- Basiskennis van signalisatie
- Kennis van ankertechnieken
- Kennis van veiligheidsprocedures en -regels
- Kennis van schiemanswerk

Competentie 6:

Voert handelingen uit volgens procedures voor het koppelen van schepen

- Stemt de techniek van het koppelen af op de opdracht van de schipper
- Bereidt de uitrusting van het schip voor op het koppelen
- Hanteert bij het koppelen de koppellieren
- Fungeert als look-out voor de schipper bij het uitvoeren van het koppelen
- Communiqueert met de schipper op de brug bij het koppelen

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van vaarregels
- Basiskennis van nautische hulpmiddelen
- Basiskennis van navigatiemiddelen en navigatietechnieken
- Basiskennis van signalisatie
- Kennis van veiligheidsregels voor de binnenscheepvaart
- Kennis van koppeltechnieken

Competentie 7:

Helpt bij het surveilleren en identificeert eventuele gebeurtenissen op het traject

- Staat op uitkijk ('look out')
- Identificeert gebeurtenissen (hindernissen, brand, aanvaringskoers,...) en meldt deze aan de schipper of verantwoordelijke
- Kijkt, luistert en maakt gebruik van alle beschikbare middelen om de veiligheid van vaartuig, bemanning en lading te vrijwaren

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van binnenscheepvaartreglementering
- Basiskennis van vaarregels
- Basiskennis van geografie van rivieren, kanalen en kunstwerken op de waterwegen
- Basiskennis van signalisatie

- Kennis van regels voor het houden van de wacht

Competentie 8:

Stuurt het schip in geval van nood

- Houdt zich aan de algemene stuurinstructies
- Gebruikt nautische hulpmiddelen
- Stuurt het schip in geval van nood rekening houdend met de invloed van externe factoren (stromingen, getijden, ondieptes, nabijheid van andere schepen, ...)
- Gebruikt navigatiemateriaal (GPS, VHF, radar, ...)
- Merkt signalen (verkeerslicht aan sluis, ...) op en houdt hiermee rekening tijdens het sturen van het schip

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van binnenscheepvaartreglementering
- Basiskennis van vaarregels
- Basiskennis van nautische hulpmiddelen
- Basiskennis van navigatiemiddelen en navigatietechnieken
- Basiskennis van geografie van rivieren, kanalen en kunstwerken op de waterwegen
- Basiskennis van stuurregels
- Basiskennis van technieken voor het manoeuvreren en besturen van een rivierschip
- Basiskennis van manoeuvres bij het passeren van kunstwerken, navigeren dicht bij andere schepen, aan- en afmeren,...
- Basiskennis van signalisatie
- Kennis van maritieme veiligheidsniveaus
- Kennis van verkeerstekens

Competentie 9:

Controleert en assisteert bij het laden en lossen van schepen

- Kijkt de scheepsuitrusting na op defecten
- Hanteert de scheepsuitrusting conform de voorschriften
- Controleert de lading
- Controleert de goede werking van installaties
- Controleert de elementen (brandmelders, brandblusapparaten, afsluiting van laadruimte,...) die belangrijk zijn voor de veiligheid van het schip
- Rapporteert de schade van de lading aan de schipper
- Plaatst lekbakken of haalt ze weg
- (Ont)koppelt de laadslangen, gasretourleidingen en laadarmen en bedient de afsluiters
- Gebruikt gespecialiseerd materiaal voor het manipuleren van lasten (autokraan, luikenwagen, bunkermast,...)
- Legt de luiken open of dicht
- Controleert buikdenning op lekkage
- Voorziet de containers eventueel van een elektrische aansluiting en plaatst 'corner points' op de aangewezen plaats
- Verzekert de vrije doorgang van het walpersoneel
- Pompt restanten in slobtanks
- Handelt bij het behandelen van gevaarlijke stoffen (ADN) onder supervisie van een gecertificeerd persoon
- Reinigt de laadruimtes, tanks en lenskorven door ontgassen, uitstomen of droogdweilen
- Communiqueert duidelijk met andere actoren tijdens het laden
- Rapporteert de schade van de lading aan de schipper of verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van CDNI (Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de rij- en binnenvaart)
- Basiskennis van OVOCOM (hygiëne-code binnenvaart)
- Basiskennis van de reglementering voor het goedertransport
- Basiskennis van laad- en stouwtechnieken
- Kennis van veiligheidsregels voor de binnenscheepvaart
- Kennis van veiligheidsregels voor gevaarlijke producten
- Kennis van de modaliteiten voor het laden en lossen van de goederen
- Kennis van veelvoorkomende vormen van schade aan de lading en hun oorzaken

Competentie 10:

Voert taken uit bij het passagierstransport

- Plaatst de uitrusting conform de procedure om passagiers te laten in- en ontschepen met inclusie van mindervaliden
- Controleert de maximumbezetting van het schip bij het inschepen van de passagiers
- Helpt de passagiers bij het in- en ontschepen en controleert de geldigheid van vervoersbewijzen
- Assisteert de schipper bij het leiden van de passagiers tijdens noodtoestanden (verzamelen van passagiers, voorkomen van paniek, aangeven van lifejackets, ...)

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van signalisatie
- Basiskennis van communicatieve en sociale vaardigheden
- Kennis van veiligheidsprocedures en -regels
- Kennis van basisveiligheid (basic safety): kennis van sociale verantwoordelijkheden, kennis van brandpreventie en brandbestrijding, kennis van EHBO, kennis van persoonlijke overlevingstechnieken, kennis van persoonlijke veiligheid, samenwerken in nood en gebruik reddingsvlot, kennis van milieuverontreiniging
- Kennis van de modaliteiten voor de in- en ontschepping van passagiers

Competentie 11:

Voert het onderhoud uit van het dek en de dekinstallaties van het schip (kabels, touwen, windassen,...) onder toezicht van de schipper

- Voert het onderhoud van het schip (schoonmaken, schuren, ontroesten, schilderen, lakken,...) uit volgens het onderhoudsprogramma
- Voert een visuele controle uit van de staat van de meertouwen, -trossen en koppelmaterieel onder supervisie van de verantwoordelijke
- Voert het onderhoud uit van de meertouwen, -trossen en koppelmaterieel onder supervisie van de verantwoordelijke
- Houdt lijsten bij van de courante gebruiksgoederen en meldt tekorten aan de schipper

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van schoonmaaktechnieken
- Basiskennis van schoonmaakproducten
- Basiskennis van onderhoud van schoonmaakmaterieel
- Basiskennis van voorraadbeheer
- Kennis van veiligheidsprocedures en -regels
- kennis verftypes en het gebruik van verf
- Kennis van onderhoudsprocedures

Competentie 12:

Voert preventief basisonderhoud van motoren of uitrustingen uit

- Controleert de werking van het materiaal, de instrumentengegevens (druk, debiet, temperatuur,...) en de kritieke slijtagepunten, smeringspunten,...
- Gebruikt zintuigen om afwijkingen in de werking en staat van de machine op te sporen
- Houdt zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen
- Stelt de machine of installatie veilig en beveiligt ze tegen ongecontroleerd herinschakelen
- Gebruikt handgereedschap en draagbaar elektrisch gereedschap
- Voert preventieve onderhoudsacties uit zoals reinigen, smeren, onderdelen vervangen (filters, riemen, vloeistofreservoirs bijvullen,... op vraag van de schipper
- Merkt de nood aan curatief en/of correctief onderhoud op en meldt dit aan de schipper
- Reinigt de machinekamer

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van elektrische veiligheidsnormen
- Basiskennis van verbindingstechnieken
- Basiskennis van elektriciteit: machineonderdelen
- Basiskennis van mechanica: machineonderdelen
- Kennis van veiligheidsprocedures en -regels
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van controleprocedures voor uitrusting van rivierschepen
- Kennis van onderhoudsprocedures

Competentie 13:

Lokaliseert een defect of storing

- Plaatst indien nodig de machine of installatie in veiligheid en beveiligt ze tegen ongecontroleerd herinschakelen
- Leest foutcodes op displays van deelsystemen af
- Meldt een defect of storing aan de schipper of verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van elektrische veiligheidsnormen
- Basiskennis van verbindingstechnieken
- Basiskennis van elektriciteit: machineonderdelen
- Basiskennis van mechanica: machineonderdelen
- Kennis van veiligheidsprocedures en -regels
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van controleprocedures voor uitrusting van rivierschepen
- Kennis van onderhoudsprocedures

Competentie 14:

Voert eenvoudige vervangingen en herstellingen uit

- Raadpleegt handleidingen van de constructeur
- Gebruikt handgereedschap en draagbaar elektrisch gereedschap
- Herstelt of vervangt eenvoudige defecte onderdelen onder toezicht
- Voert eenvoudige soldeer- en lasverbindingen uit onder toezicht

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van elektrische veiligheidsnormen
- Basiskennis van verbindingstechnieken

- Basiskennis van elektriciteit: machineonderdelen
- Basiskennis van mechanica: machineonderdelen
- Basiskennis van kostenbewust omgaan met materialen en infrastructuur
- Kennis van veiligheidsprocedures en -regels
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van controleprocedures voor uitrusting van rivierschepen
- Kennis van veiligheidsregels voor gevaarlijke producten
- Kennis van onderhoudsprocedures

Competentie 15:

Ruimt de werkzone op, maakt ze schoon en voert een basisonderhoud van het gereedschap en de installaties uit

- Controleert de staat van het materiaal en materieel
- Voert het basisonderhoud uit van gereedschappen en installaties
- Legt gereedschap en grondstoffen op de juiste plaats terug
- Reinigt gereedschap vooraleer het op te bergen
- Houdt de werkvloer ordelijk en proper (verwijderen van vodden, olievlekken,...)

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van ontsmettingsproducten
- Basiskennis van schoonmaaktechnieken
- Basiskennis van schoonmaakproducten
- Basiskennis van onderhoud van schoonmaakmaterieel
- Basiskennis van voorraadbeheer
- Kennis van de hygiënische basisregels
- Kennis van onderhoudsprocedures

Competentie 16:

Controleert en hanteert de veiligheidsuitrusting en -procedures volgens de richtlijnen

- Controleert de werking van de installaties en het reddingsmaterieel (o.a. brandblusapparaten, reddingssloepen,...)
- Neemt deel aan reddingsoefeningen (gebruik van reddingsmaterieel, CPR, beperkte radiocommunicatie,...)
- Werkt volgens de vastgelegde procedures, richtlijnen en afspraken aangaande het hanteren van de veiligheidsuitrusting

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van signalisatie
- Kennis van veiligheidsprocedures en -regels
- Kennis van basisveiligheid (basic safety): kennis van sociale verantwoordelijkheden, kennis van brandpreventie en brandbestrijding, kennis van EHBO, kennis van persoonlijke overlevingstechnieken, kennis van persoonlijke veiligheid, samenwerken in nood en gebruik reddingsvlot, kennis van milieuverontreiniging

Competentie 17:

Voert de urgentiemaatregelen uit bij een noodgeval en waarschuwt de schipper

- Meldt het probleem aan de schipper of verantwoordelijke
- Voert onder supervisie van de schipper urgentiemaatregelen uit
- Draagt beschermings- en reddingsmaterieel
- Leest het veiligheidsplan en voert het uit indien nodig (man over boord, gewonden, schip verlaten, brandplan,...)
- Past het evacuatieplan toe

- Voert EHBO uit

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van signalisatie
- Kennis van veiligheidsprocedures en -regels
- Kennis van basisveiligheid (basic safety): kennis van sociale verantwoordelijkheden, kennis van brandpreventie en brandbestrijding, kennis van EHBO, kennis van persoonlijke overlevingstechnieken, kennis van persoonlijke veiligheid, samenwerken in nood en gebruik reddingsvlot, kennis van milieuverontreiniging

Competentie 18:

Voert huishoudelijke taken uit

- Bereidt eenvoudige gerechten
- Houdt zich aan de richtlijnen voor hygiëne en voedselveiligheid
- Reinigt de accommodatie en het dek
- Voert het was- en droogproces van textiel machinaal uit

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van ontsmettingsproducten
- Basiskennis van schoonmaaktechnieken
- Basiskennis van schoonmaakproducten
- Basiskennis van voorraadbeheer
- Basiskennis HACCP-normen
- Basiskennis van voedselbereidingen
- Kennis van de hygiënische basisregels
- Kennis van onderhoudsprocedures
- Kennis van basisbereidingstechnieken van maaltijden
- Kennis van wastechnieken

2.2. Beschrijving competenties adhv de descriptorelementen

2.2.1. Kennis

- Basiskennis van binnenscheepvaartreglementering
- Basiskennis van vaarregels
- Basiskennis van CDNI (Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de rijn- en binnenvaart)
- Basiskennis van OVOCOM (hygiëne-code binnenvaart)
- Basiskennis van nautische hulpmiddelen
- Basiskennis van navigatiemiddelen en navigatietechnieken
- Basiskennis van geografie van rivieren, kanalen en kunstwerken op de waterwegen
- Basiskennis van stuurregels
- Basiskennis van technieken voor het manoeuvreren en besturen van een rivierschip
- Basiskennis van manoeuvres bij het passeren van kunstwerken, navigeren dicht bij andere schepen, aan- en afmeren,...
- Basiskennis van signalisatie
- Basiskennis van de reglementering voor het goederentransport
- Basiskennis van laad- en stouwtechnieken
- Basiskennis van elektrische veiligheidsnormen
- Basiskennis van verbindingstechnieken
- Basiskennis van elektriciteit: machineonderdelen
- Basiskennis van mechanica: machineonderdelen

- Basiskennis van de professionele reglementaire (gedrags)code
- Basiskennis van communicatieve en sociale vaardigheden
- Basiskennis van scheepvaartterminologie in Engels, Frans en Duits (riverspeak: beheerst de kennis van dagelijkse onderwerpen en specifiek woordgebruik en terminologie gebruikt in de scheepvaart in Engels, Duits en Frans)
- Basiskennis van kostenbewust omgaan met materialen en infrastructuur
- Basiskennis van ontsmettingsproducten
- Basiskennis van schoonmaaktechnieken
- Basiskennis van schoonmaakproducten
- Basiskennis van onderhoud van schoonmaakmaterieel
- Basiskennis van voorraadbeheer
- Basiskennis HACCP-normen
- Basiskennis van voedselbereidingen

- Kennis van regels voor het houden van de wacht
- Kennis van types van schepen
- Kennis van functies van bemanning
- Kennis van ankertechnieken
- Kennis van veiligheidsregels voor de binnenscheepvaart
- Kennis van veiligheidsprocedures en -regels
- Kennis van maritieme veiligheidsniveaus
- Kennis van basisveiligheid (basic safety): kennis van sociale verantwoordelijkheden, kennis van brandpreventie en brandbestrijding, kennis van EHBO, kennis van persoonlijke overlevingstechnieken, kennis van persoonlijke veiligheid, samenwerken in nood en gebruik reddingsvlot, kennis van milieuverontreiniging
- Kennis van preventiemaatregelen en arbeidsongevallen
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van verkeerstekens
- Kennis van koppeltechnieken
- Kennis van controleprocedures voor uitrusting van rivierschepen
- Kennis van ergonomie in de scheepvaart (ergonomische hef- en tiltechnieken, ...)
- Kennis van veiligheidsregels voor gevaarlijke producten
- Kennis van schiemanwerk
- Kennis van de modaliteiten voor het laden en lossen van de goederen
- Kennis van veelvoorkomende vormen van schade aan de lading en hun oorzaken
- Kennis van de modaliteiten voor de in- en ontscheping van passagiers
- kennis verftypes en het gebruik van verf
- Kennis van de hygiënische basisregels
- Kennis van onderhoudsprocedures
- Kennis van basisbereidingstechnieken van maaltijden
- Kennis van wastechnieken

2.2.2. Vaardigheden

Cognitieve vaardigheden

- Communiceert efficiënt met alle actoren (schipper, collega's, bemanningsleden, ...)
- Wisselt informatie uit met collega's en andere actoren
- Rapporteert aan de leidinggevende indien nodig
- Werkt efficiënt samen
- Volgt aanwijzingen van de schipper op
- Handelt volgens inzicht in de eigen organisatie van zijn werk(plek)
- Past zich aan de reglementering aan en zet zich in om de orde en tucht aan boord te vrijwaren

- Respecteert de omgangsvormen
- Handelt volgens de professionele, reglementaire (gedrags)code
- Past zijn/haar kledij aan conform de taakuitvoering
- Werkt ergonomisch
- Werkt economisch
- Werkt ecologisch
- Past de veiligheids- en milieuvoorschriften toe
- Leert nieuwe opgelegde technieken en past ze toe
- Past de van toepassing zijnde kwaliteitsnormen toe
- Stemt de techniek van het af- of aanmeren af op de opdracht van de schipper
- Houdt rekening met externe factoren (waterstand, getijden, breedte van rivieren en sluizen,...)
- Fungeert als look-out voor de schipper bij het uitvoeren van de manoeuvres
- Communiceert met de schipper voor het aan- en afmeren
- Communiceert met de wal in opdracht van de schipper
- Stemt de techniek van het koppelen af op de opdracht van de schipper
- Fungeert als look-out voor de schipper bij het uitvoeren van het koppelen
- Communiceert met de schipper op de brug bij het koppelen
- Staat op uitkijk ('look out')
- Kijkt, luistert en maakt gebruik van alle beschikbare middelen om de veiligheid van vaartuig, bemanning en lading te vrijwaren
- Houdt zich aan de algemene stuurinstructies
- Merkt signalen (verkeerslicht aan sluis, ...) op en houdt hiermee rekening tijdens het sturen van het schip
- Kijkt de scheepsuitrusting na op defecten
- Hanteert de scheepsuitrusting conform de voorschriften
- Controleert de lading
- Controleert de goede werking van installaties
- Controleert de elementen (brandmelders, brandblusapparaten, afsluiting van laadruimte,...) die belangrijk zijn voor de veiligheid van het schip
- Controleert buikdenning op lekkage
- Handelt bij het behandelen van gevaarlijke stoffen (ADN) onder supervisie van een gecertificeerd persoon
- Communiceert duidelijk met andere actoren tijdens het laden
- Rapporteert de schade van de lading aan de schipper of verantwoordelijke
- Controleert de maximumbezetting van het schip bij het inschepen van de passagiers
- Assisteert de schipper bij het leiden van de passagiers tijdens noodtoestanden (verzamelen van passagiers, voorkomen van paniek, aangeven van lifejackets, ...)
- Voert een visuele controle uit van de staat van de meertouwen, -trossen en koppelmaterieel onder supervisie van de verantwoordelijke
- Controleert de werking van het materiaal, de instrumentengegevens (druk, debiet, temperatuur,...) en de kritieke slijtagepunten, smeringspunten,...
- Gebruikt zintuigen om afwijkingen in de werking en staat van de machine op te sporen
- Houdt zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen
- Stelt de machine of installatie veilig en beveiligt ze tegen ongecontroleerd herinschakelen
- Merkt de nood aan curatief en/of correctief onderhoud op en meldt dit aan de schipper
- Raadpleegt handleidingen van de constructeur
- Controleert de staat van het materiaal en materieel
- Controleert de werking van de installaties en het reddingsmaterieel (o.a. brandblusapparaten, reddingssloepen,...)
- Neemt deel aan reddingsoefeningen (gebruik van reddingsmaterieel, CPR, beperkte radiocommunicatie,...)

- Werkt volgens de vastgelegde procedures, richtlijnen en afspraken aangaande het hanteren van de veiligheidsuitrusting
- Voert onder supervisie van de schipper urgentiemaatregelen uit
- Leest het veiligheidsplan en voert het uit indien nodig (man over boord, gewonden, schip verlaten, brandplan,...)
- Past het evacuatieplan toe
- Houdt zich aan de richtlijnen voor hygiëne en voedselveiligheid

Probleemoplossende vaardigheden

- Meldt risico's en calamiteiten aan de schipper
- Meldt problemen aan de schipper of verantwoordelijke
- Identificeert gebeurtenissen (hindernissen, brand, aanvaringskoers,...) en meldt deze aan de schipper of verantwoordelijke
- Stuurt het schip in geval van nood rekening houdend met de invloed van externe factoren (stromingen, getijden, ondieptes, nabijheid van andere schepen, ...)
- Rapporteert de schade van de lading aan de schipper
- Meldt een defect of storing aan de schipper of verantwoordelijke

Motorische vaardigheden

- Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Sorteert afval en ladingsresten en voert het af volgens de voorschriften
- Stockeert gevaarlijke en ontvlambare producten volgens de voorschriften
- Recupereert materialen
- Verzamelt gerecupereerde vloeistoffen
- Bereidt de uitrusting van het schip voor, op aan- afmeren
- Hanteert bij het aan-en afmeren trossen, meerlijnen,...
- Voert handelingen uit aan de hand van vastgelegde procedures voor het vastmaken en losmaken van te slepen of assisteren vaartuigen
- Bereidt de uitrusting van het schip voor op het koppelen
- Hanteert bij het koppelen de koppellieren
- Gebruikt nautische hulpmiddelen
- Gebruikt navigatiemateriaal (GPS, VHF, radar, ...)
- Plaatst lekbakken of haalt ze weg
- (Ont)koppelt de laadslangen, gasretourleidingen en laadarmen en bedient de afsluiters
- Gebruikt gespecialiseerd materiaal voor het manipuleren van lasten (autokraan, luikenwagen, bunkermast,...)
- Legt de luiken open of dicht
- Voorziet de containers eventueel van een elektrische aansluiting en plaatst 'corner points' op de aangewezen plaats
- Verzekert de vrije doorgang van het walpersoneel
- Pompt restanten in slobtanks
- Reinigt de laadruimtes, tanks en lenskorven door ontgassen, uitstomen of droogdweilen
- Plaatst de uitrusting conform de procedure om passagiers te laten in- en ontschepen met inclusie van mindervaliden
- Helpt de passagiers bij het in- en ontschepen en controleert de geldigheid van vervoersbewijzen
- Voert het onderhoud van het schip (schoonmaken, schuren, ontroesten, schilderen, lakken,...) uit volgens het onderhoudsprogramma
- Voert het onderhoud uit van de meertouwen, -trossen en koppelmaterieel onder supervisie van de verantwoordelijke

- Houdt lijsten bij van de courante gebruiksgoederen en meldt tekorten aan de schipper
- Gebruikt handgereedschap en draagbaar elektrisch gereedschap
- Voert preventieve onderhoudsacties uit zoals reinigen, smeren, onderdelen vervangen (filters, riemen, vloeistofreservoirs bijvullen,... op vraag van de schipper
- Reinigt de machinekamer
- Leest foutcodes op displays van deelsystemen af
- Herstelt of vervangt eenvoudige defecte onderdelen onder toezicht
- Voert eenvoudige soldeer- en lasverbindingen uit onder toezicht
- Voert het basisonderhoud uit van gereedschappen en installaties
- Legt gereedschap en grondstoffen op de juiste plaats terug
- Reinigt gereedschap vooraleer het op te bergen
- Houdt de werkvloer ordelijk en proper (verwijderen van voden, olievlekken,...)
- Draagt beschermings- en reddingsmateriaal
- Voert EHBO uit
- Bereidt eenvoudige gerechten
- Reinigt de accommodatie en het dek
- Voert het was- en droogproces van textiel machinaal uit

2.2.3. Context

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend op rivieren, kanalen en waterwegen. De activiteiten kunnen op dek en in de laadruimte plaatsvinden.
- Dit beroep wordt uitgeoefend met aangepaste/veranderende werktijden, in shift (volcontinu, tijdens de nacht, het weekend en tijdens feestdagen).
- Verlof wordt toegestaan in samenspraak met de rederij, zodat het vaartuig nooit onbemand is of met een tekort aan gekwalificeerd personeel vaart.
- De tijd aan boord wordt contractueel overeengekomen.
- Dit beroep wordt uitgeoefend in teamverband, waarbij de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan wijzigingen van planning, omgeving, weersomstandigheden en soort lading.
- De scheepvaart kent veel nationale en internationale reglementeringen, normen, aanbevelingen en technische voorlichtingsfiches inzake kwaliteit, veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu.
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen is verplicht.
- Het respecteren van tijdschema's is noodzakelijk voor bepaalde opdrachten.
- De situatie aan boord kan het dragen van lasten en werken in moeilijke houdingen en omstandigheden impliceren.
- Dit beroep houdt in dat men zich 24 op 24 u aan boord bevindt waarbij men moet kunnen leven en werken op een beperkte oppervlakte en dit gedurende een langere periode en waarbij een continu contact met de teamleden (verschillende nationaliteiten, culturen, karakters, ...) onoverkomelijk is.
- Op een schip geldt een hiërarchische structuur die door alle teamleden gerespecteerd dient te worden.
- Het bedrijfsteam waarvan hij/zij deel uitmaakt, kan leden van het gezin vervatten.

Handelingscontext

- De matroos binnenscheepvaart moet steeds de veiligheids- en kwaliteitsvoorschriften respecteren.

- De matroos binnenscheepvaart gaat op constructieve en transparante wijze informatie uitwisselen met de andere bemanningsleden.
- De matroos binnenscheepvaart kan zich aanpassen en flexibel opstellen bij wisselende omgevingsfactoren.
- De matroos binnenscheepvaart moet zorgvuldig gebruik maken van materieel en materiaal.
- De matroos binnenscheepvaart moet aandacht hebben voor de voedselveiligheid en hygiëne.
- De matroos binnenscheepvaart blijft koelbloedig en kan gericht reageren bij gevaarlijke situaties (zoals storm, man-over-boord,...).
- De matroos binnenscheepvaart draagt persoonlijke beschermingskledij
- De matroos binnenscheepvaart moet bijblijven met de ontwikkelingen binnen de sector, dit vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen.
- De matroos binnenscheepvaart loopt wacht.

2.2.4. Autonomie

Is zelfstandig in

- Het voorbereiden, uitvoeren en controleren van de eigen werkzaamheden
- Het zelfstandig controleren van eigen werk, het reinigen van het materieel
- Het opruimen en schoonmaken van het vaartuig
- het aanvullen van tekorten
- Het sorteren van afval
- Het toepassen van het evacuatieplan conform de procedures

Is gebonden aan

- De werkopdracht en tijdsplanning
- Veiligheids-, gezondheids-, kwaliteits- en milieuvoorschriften en procedures
- Instructies en afspraken met betrekking tot de eigen werkzaamheden
- Instructies met betrekking tot het zeewaardig maken van het materieel
- Instructies met betrekking tot het controleren van de werking van de installaties en het reddingsmaterieel
- Instructies met betrekking tot het wacht lopen op de brug
- De nationale en internationale wetgeving
- De orde en tuchtregeling van het schip

Doet beroep op

- De bemanningsleden voor het ondersteunen van de activiteiten
- De schipper voor de werkopdracht, gegevens, melden van problemen, gevaarlijke situaties en bijkomende instructies

2.2.5. Verantwoordelijkheid

- Werkt in teamverband
- Handelt volgens de professionele gedragscode
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Sorteert en stockeert afvalstoffen
- Voert handelingen uit ter assistentie voor het vastmaken van schepen, (aan- en afmeren,...) en bereidt deze voor volgens procedures en/of in opdracht van de schipper
- Voert handelingen uit volgens procedures voor het koppelen van schepen
- Helpt bij het surveilleren en identificeert eventuele gebeurtenissen op het traject
- Stuur het schip in geval van nood
- Controleert en assisteert bij het laden en lossen van schepen

- Voert taken uit bij het passagierstransport
- Voert het onderhoud uit van het dek en de dekinstallaties van het schip (kabels, touwen, windassen,...) onder toezicht van de schipper
- Voert preventief basisonderhoud van motoren of uitrustingen uit
- Lokaliseert een defect of storing
- Voert eenvoudige vervangingen en herstellingen uit
- Ruimt de werkzone op, maakt ze schoon en voert een basisonderhoud van het gereedschap en de installaties uit
- Controleert en hanteert de veiligheidsuitrusting en -procedures volgens de richtlijnen
- Voert de urgentiemaatregelen uit bij een noodgeval en waarschuwt de schipper
- Voert huishoudelijke taken uit

2.3. Attesten en voorwaarden

Voor de beroepsuitoefening van 'Matroos binnenscheepvaart' is het beschikken van volgende attesten en/of voldoen aan volgende voorwaarden wettelijk verplicht:

- Dienstboekje zoals bepaald in KB van 9 maart 2007 houdende de bemanningsvoorschriften op de scheepvaartwegen van het Koninkrijk
- Medisch attest zoals bepaald in KB van 9 maart 2007 houdende de bemanningsvoorschriften op de scheepvaartwegen van het Koninkrijk

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 tot erkenning van de beroepskwalificatie matroos binnenscheepvaart.

Brussel, 28 februari 2020

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS